

Parshat Vayetze
Breaking the Cycle

Simon Wolf

Whenever one reads a selection from the Torah, they are generally predisposed to seeing the text from a particular perspective because of previous education, innate biases or an eminently logical conclusion from context and previous narratives. A great example of this is when Avraham sends Eliezer to search for a wife for Yitzhak. If one looks carefully at Parshat Chayei-Sara, Eliezer's name is never once mentioned. Avraham's servant is always referred to by a pronoun.¹ Why is it then that everyone assumes that the story is about Avraham's servant Eliezer? It could be that it is because this is the view of Chazal² and that position is reflected in Rashi³ and many of the other commentaries. Possibly, many people were taught the narrative in this manner, especially when they first encountered the text.⁴ Absent all of the above, it is still a very rational conclusion based on the previous narratives that establish Eliezer as Avraham's right-hand man.⁵ Even if it is the correct interpretation that the individual spoken of in the story is Eliezer, it is important to be cognizant that his name is never mentioned explicitly in the text. That awareness can open up new perspectives on the narrative that would otherwise have been dismissed if one just assumes that Eved Avraham (עבד אברהם) is Eliezer.

Similarly, when Avraham casts Hagar out for the second time, the assumption is that the problematic child, who precipitates Sara's demand that they be expelled from the house, is Yishma'el. Once again here, Yishma'el's name is never explicitly mentioned; the child in the story is always referred to by a pronoun.⁶ One would be inclined to believe that the child is Yishma'el since he is the only child ever mentioned by the Torah born to Avraham and Hagar. At the same time, it is important to pay careful attention

to the story and not just take for granted that it is Yishma'el since this fact is very influential in the commentaries' views as to what was placed on Hagar's shoulder upon her departure (וַיִּקַּח לְחֶמֶס וְחִמַּת מַיִם וַיִּתֵּן אֶל-הַגֵּר שָׁם עַל-שִׁכְמָהּ וְאֶת-הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחָהּ).⁷ Assuming the child to be Yishma'el presents a serious difficulty with explaining that the child was placed on Hagar's shoulder since Yishma'el at that moment would have been at least seventeen years old,⁸ a sizable teenager. The commentaries therefore come up with innovative ways to deal with this issue⁹ or explain that the child references back to that which Avraham gave to Hagar rather than that which was placed on her shoulder.¹⁰ Taking it for granted that the story is about Yishma'el, without weighing the pros and cons as to whether it makes sense that the child referenced is Yishma'el, would likely cause one to miss the nuances that are compelling the differences of opinions about the details of the story.

The Ramban in Sefer Breishit¹¹ establishes a principle that he often repeats which is that the Torah's narrative with regards to our forefathers is a template for the future experiences of Bnei Yisrael. One must always contemplate how the stories of Avraham, Yitzhak and Yaakov were predictive models of events that transpired to their offspring. It is often summarized in the dictum, "the travails of the fathers are prescient for the children (מעשה אבות סימן לבנים)."¹² The Ramban therefore sees the tribulations of Avraham as a predictive template for that which would occur to Bnei Yisrael in the future. Avraham leaves the Land of Israel due to a famine for the greener pastures of Mitzrayim. There, the Egyptians needlessly oppressed and exploited him in order to take his wife. God takes revenge on behalf of Avraham with great plagues. Avraham is then ushered out of Mitzrayim, but not before he accumulates great wealth. Similarly, in the future, his descendants will descend to Egypt to escape a famine

¹ עבדו, זקן ביתו, המושל בכל אשר לו, העבד, אדני, האישי, ועבד אברהם
² אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר ואברהם זקן בא בימים, יצחק אבינו זקן ויושב בישיבה היה שנאמר ויהי כי זקן יצחק, יעקב אבינו זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר ועיני ישראל כבדו מזקן. אליעזר עבד אברהם זקן ויושב בישיבה היה, שנאמר ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו, אמר רבי אלעזר: שמושל בתורת רבו. הוא דמשק אליעזר - אמר רבי אלעזר: שדולה ומשקה מתורתו של רבו לאחרים. (יומא כח:) || ויאמר אליו העבד הה"ד (הושע יב) כנען בידו מאזני מרמה לעשוק אהב, כנען זה אליעזר, בידו מאזני מרמה, שהיה יושב ומשקיל את בתו ראויה היא או אינה ראויה, לעשוק אהב, לעשוק אהובו של עולם זה יצחק אמר אולי לא תאבה ואתן לו את בתי, א"ל אתה ארוך ובני ברוך ואין ארוך מתדבק בברוך. (בראשית רבה ח"י שרה נט, ט)
³ אלי לא תלך האשה - אלי כתיב, בת היתה לו לאליעזר והיה מחזר למצוא עילה שיאמר אל אברהם לפנות אליו להשיא בתו, אמר לו אברהם בני ברוך ואתה ארוך, ואין ארוך מדבק בברוך (רש"י בראשית כד, לט) || ואבא היום - היום יצאתי והיום באתי, מכאן שקפצה לו הארץ. אמר רבי אחא יפה שיחתן של עבדי אבות לפני המקום מתורתן של בנים, שהרי פרשה של אליעזר כפולה בתורה, והרבה גופי תורה לא נתנו אלא ברמיזה: (רש"י בראשית כד, מב) || ולדומא: ויאמר אברהם אל עבדו וג' - מסר (אברהם) ע"ה (ענין) זה לאליעזר ולא ליצחק ואת"פ שלא היה אז יצחק צעיר בשנים אלא בן ארבעים שנה או קרוב להן מפני כמה ענינים הראשון בהם כי אליעזר היה נכבד מפני הידורו הרחוני ובפרט אצל יצחק שהוא גדולו וטיפל בו ובכן מצד הנימוס היה יצחק מוכרח לקבל ממנו והטעם השני הצניעות הנטוה (אפילו) בפחות שבתלמידיהם והבוסות מזכרון הנשואין ובכן היה אברהם ירא שמה ישיג אותו מה שנגזר ויבטיח יצחק מלשוחח (עמו) בענין הנשואין וימהר אליעזר אליו במה שיתבייש יצחק מהיחסו בו והטעם השלישי שהוא ע"ה התכונן שילך אליעזר עצמו ליקח את האשה כמו שאמר כי אל ארצי וג'. (ר' אברהם בן הרמב"ם בראשית כד, ב) || זקן ביתו - בוודאי זהו אליעזר, המוזכר קודם לכן, ומכיוון שעברו מאז שישם את שמו, הרי העבד "זקן ביתו" לא רק לפי תארו אלא גם לפי גילו. (הרד"ק הופמן בראשית כד, ב)
⁴ בוודאי שזה קשור לסבה הראשונה שמלמדים אותו ככה בגלל המאמר חז"ל ופרשני המקרא

⁵ השווה בראשית טו, ב ובד,
⁶ בן הגר המצרית, בנה, בן האמה, בנו, הנער, והילד
⁷ וישכם אברהם בבקר ויקח לחם וחמת מים ויתן אל הגר שם על-שכמה ואת הילד וישלחה ויתלך ויתמע במדבר באר שבע: (בראשית כא, יד)
⁸ אברהם היה בן שמונים ושש שנה כאשר נולד ישמעאל (בראשית טז, טז) ובן מאה כאשר נולד יצחק (שם כא, א) ולכן ישמעאל בן ארבע עשרה שנה בלידת יצחק והספור עם גרוש הגר וישמעאל היה אחרי הגמל יצחק (בהגיעו לסביבות שלש שנים) שלפחות עושה ישמעאל בן שבע עשרה שנה
⁹ עיין רש"י... אף הילד שם על שכמה שהכניסה בו שרה עין רעה ואחזתו חמה ולא יכול לילך ברגליו (ע"פ ב"ר נג, ג) ששואל בן כ"ז שנה ואת אמרת שם על שכמה (!) || ובשכל טוב... והיה באותו פרק י"ז שנה... אלא שרה הכניסה בו עין הרע, וחלצתה חמה, ונקלש בשרו, ושופו עצמותיו ונטולתו על שכמה מצדה השנית || ור"י בכור שור: ואת הילד בידיו || וקודם החיים פ"י גם אותו שם על שכמה להיות שלא היה רוצה לצאת מבית אביו לזה עבדו כילד ושמו על שכמה ויגרשה:
¹⁰ עיין ברמב"ן שם ואת הילד וישלחה - נמשך למעלה, ויתן אל הגר ואת הילד, כי גם הילד נתן לה שילך עמה כאשר תלך || ובדומה גם בחזקוני ובספורנו ובעוד הרבה || ועיין ברש"י הירש וברד"ץ הופמן שמזכירים אפשרות לשיטת ביניים ע"פ הגילים הממוצעים בזמן הברואים... ולפיכך היה עתה ישמעאל, בשעת הגמל את יצחק, לפחות בן שש עשרה. מכאן יש להסיק, שהמלים "שם על שכמה" מוסבות על "לחם וחמת מים" בלבד, ואילו "ואת הילד" חוזר אל "ויתן אל הגר"... מכל מקום, אין לשכוח שלפי שנות החיים שהיו שיחות בימים ההם, מתאים גיל שש-עשרה לגיל שמונה של היום.
¹¹ רמב"ן בראשית יב, ו, ואמר לך כלל תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק ויעקב, והוא ענין גדול, הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה, ואמרו כל מה שאירע לאבות סימן לבנים, ולכן יאריכו הכתובים בספור המסעות וחפירת הבארות ושאר המקרים, ויחשוב החושב בהם כאלו הם דברים מיותרים אין בהם תועלת, וכולם באים ללמד על העתיד, כי כאשר יבוא המקרה לנביא משלשת האבות יתבונן ממנו הדבר הנגזר לבא לזרעו וגם שם, (הערה 13)
¹² מדרש נתנומא לך לך ט

in the land of Cana'an. There, they will be enslaved and persecuted and their women will be exploited in captivity. God will intervene to save them with great plagues and miracles. In the end, they too will collect great wealth and be pressured by the Egyptians to leave the land of Egypt.¹³

The covenant in which God promises Avraham that his descendants will inherit the Land of Israel is known as Brit Ben HaB'tarim (ברית בין הבתרים). In a few short verses, the Torah describes the core fundamentals of the covenant and the process that will result in Bnei Yisrael taking possession of the land. "Know well that your offspring will be foreigners in a land not theirs, and they will be enslaved and oppressed for four hundred years; but I will execute judgment on the nation they shall serve, and in the end they will leave with great wealth...And the fourth generation will return here, for the iniquity of the Amorites is not yet complete."¹⁴

Not surprisingly, these Pesukim are the opening paragraph that sets the backdrop in the Pesach Hagada for the retelling of the story of the Exodus in order to accomplish the Mitzva of Sippur Yetziyat Mitzrayim (סיפור יציאת מצרים).¹⁵ That is because Bnei Yisrael's experience in Egypt seems to mimic exactly that which is predicted in Brit Ben HaB'tarim. In order to survive the famine in Eretz Cana'an, Yaakov and his family under the auspices of Yosef become resident aliens in Egypt (כִּי גַר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם). Over time, Bnei Yisrael's growth, distinctiveness and segregation earn them the animosity of their hosts. They suddenly find themselves ostracized outsiders who are slowly enslaved and oppressed by the Egyptians (וְעַבְדוּם וְעָנּוּ אֹתָם). After years of persecution and subjugation of Bnei Yisrael, God finally takes retribution on the Egyptians with the Ten Plagues (וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי

culminates in the Exodus from Egypt whereby Bnei Yisrael laden with wealth and possessions are pressured by the Egyptians to leave the land of Egypt (וַיֹּצִיאוּ כֵן יִצְאוּ בְרַכְשׁ גָּדוֹל). After leaving Egypt, they set course for the Land of Israel under the leadership of Moshe Rabbeinu in order to fulfill the final promise that the fourth generation will return to the Land of Israel (וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הָנֵה).¹⁶ The "four hundred years" present some difficulty because Bnei Yisrael were not enslaved in Egypt for four hundred years. Chazal in Seder Olam Rabba¹⁷ and many of the exegetes¹⁸ suggest that the four hundred years is modifying the duration "that your offspring will be foreigners in a land not theirs" rather than the amount time "they will be enslaved and oppressed." Otherwise, one could suggest that four hundred is a typological number used by the Torah to indicate a large exaggerated amount or a long duration.¹⁹ While this explanation of Brit Ben HaB'tarim is compelling, it is by no means compulsory. Similar to the previous examples, it is important to note that Egypt and the Egyptians are not mentioned explicitly in the covenant and therefore portraying the covenant as referencing the Egyptian exile is an interpretation, albeit a very persuasive one.²⁰

On the other hand, if one were to start with a clean slate, no foreknowledge and no biases, it is likely that they would reach a different conclusion with regards to the interpretation of Brit Ben HaB'tarim than previously thought. From Avraham's standpoint, God is informing him, or more accurately promising him, that his progeny will be subject to harsh conditions in a foreign land, but not to fret since God will intervene to ensure that it all ends well with them returning to the Land of Israel in possession of great wealth. This grand homecoming will take place in four generations. If I were Avraham, the calculus of the four generations would render an understanding of God's promise in

¹³ רמב"ן בראשית יב, הנה אברהם ירד למצרים מפני הרעב לגור שם להחיות נפשו בימי בצורת, והמצרים עשקו אותו חנם לקחת את אשתו, והקב"ה נקם נקמתם בנגעים גדולים, והוציאו משם במקנה בכסף ובזהב, וגם צוה עליו פרעה אנשים לשלחם: ורמז אליו כי בניו ירדו מצרים מפני הרעב לגור שם בארץ, והמצרים ירעו להם ויקחו מהם הנשים כאשר אמר (שמות א כב) וכל הבת תחיון, והקב"ה ינקום נקמתם בנגעים גדולים עד שיוציאם בכסף וזהב וצאן ובקר מקנה כבד מאד, והחזיקו בהם לשלחם מן הארץ. לא נפל דבר מכל מאורע האב שלא יהיה בבנים. והענין הזה פרשוהו בבראשית רבה (מ ו) רבי פנחס בשם רבי אושעיא אמר, אמר הקב"ה לאברהם צא וכבוש את הדרך לפני בניך, ואתה מוצא כל מה שכתוב באברהם כתוב בבניו, באברהם כתוב ויהי רעב בארץ, בישראל כתיב (להלן מה ו) כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ:

¹⁴ ויאמר לאברהם ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחריו כן יצאו ברכש גדול: ואתה תבוא אל אבתיך בשלום תקבר בקבר אביך בארץ לא להם ארבע מאות שנה והנה: (בראשית טו, יג-טז)

¹⁵ הגדה של פסח) ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ, לעשות פתח שאמר לַאֲבֹתֵינוּ בְּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים, שְׁאָמַר...

¹⁶ יש מחלוקת המפרשים אם דור רביעי מתייחס לבני" (רש"י, אבן עזרא, רד"ק) או לאמורי (רשב"ם, רמב"ן, חזקוני בפי" שני). ולפי דעת המפרשים שזה דורות בני" הארבעה דורות הם: (1) יהודה, (2) פרץ, (3) חצרון, (4) וכלב (בן יפונה ע"פ סוטה ט. שהוא כלב בן חצרון) שהיה מבאי הארץ או (1) קהת, (2) עמרם, (3) משה ואהרן, (4) ובני משה ואהרן היו מבאי הארץ

¹⁷ נאמר לאברהם אבינו בין הבתרים ידע תדע כי גר יהיה זרעך וגו' (בראשית טו יג), ואי זה זרע, זה יצחק, שנאמר כי יצחק יקרא לך זרע (שם כא יב), וביצחק הוא אומר ויצחק בן ששים שנה בלדת אמת (שם כה כ), ואבינו יעקב אמר לפרעה ימי שני גמורי שלשים ומאת שנה וגו' (שם מז ט), הרי ק"צ, נשתירו שם ר"י שנים, סימן שנתו של איוב שבאותו פרק נולד, שנאמר ויחי איוב אחרי זאת מאה וארבעים שנה (איוב מב טז), ואומר ויסף ה' את כל אשר לאיוב למשנה (שם מב י), נמצאת אומר כסדרו ישראל למצרים נולד איוב בשעלו אמת, ואי יכול לה' ד' מאות שנה היו ישראל במצרים, והלא קהת מיוירד מצרים היה, וכתבי שני חיי קהת שלש ושלשים ומאת שנה וגו', ושני חיי עמרם שבע ושלשים ומאת שנה (שמות ו), ופ' שנים של משה הרי ש"ג שנה, אלא מה תלמוד לומר ועבדום וענו אתם ארבע מאות שנה (בראשית טו יג), ללמדך שכל זמן

שזרעך בארץ לא להם ארבע מאות שנה, ועבדום, אלו ימי השעבוד, וענו אתם, אלו ימי העינוי, וכולם ארבע מאות שנה. (סדר עולם רבה פרק ג)

¹⁸ עיין ברס"ג וברש"י וברמב"ן (זה מקרא מסורס) בראשית טו, יג וגם צריכים להסביר שמות יב, מ-מ בדרך דומה \ ואשר לארבע מאות שנים – לא כולן היו של ענוי, ואף לא של עבדות, אלא כל שלושת הדברים, גרות עבדות וענוי, ככולן יחד היו ת' שנה. ככתוב: כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה; גרות ועבדות וענוי, כולן יחד ת' שנה...וכן, כי גר – ת' שנים, ועבדום – ר"י, וענו אותם – פ' שנים. והתאריך הזה נופל על בניו בלבד, ככתוב: יהיה זרעך. ולפיכך הוא נחשב מלידת יצחק, ואשר לת"ל שנים, הניסיעות של אברהם נכללות בהן והן השלושים שהזכרנון בפרשת ויקח תרח: את אברהם בנו. כי לא נאמר שם, "זרע אברהם", אלא: "מומש ובני ישראל" וישראל הוא יעקב. וכשאומרים: בני פלוני, זה חל על בניו ועל משפחתו, כגון ואלה בני המדינה. והרי זה נופל על [כל] המשפחה (של בני ישראל). ואברהם בכלל בני ישראל. ובאומרו: "אשר ישובו במצרים", רצונו: מחוז מצרים, ומה שהוא תחת שלטונו, מכל הארצות, עד נהר פרת שלפעמים היה שייך למצרים ככתוב: "ולא הוסיף מלך מצרים לצאת מארצו כי לקח מלך בבל מצרים עד נהר פרת וגו'". זה הוא באור קץ [גלות] מצרים. (רס"ג בראשית טו, יג) \ כי גר יהיה זרעך – זה מקרא מסורס, ושיעורו: כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ארבע מאות שנה ועבדום וענו אותם, ולא פירש כמה ימי העבדות והענוי. והרבה מקראות מסורסות מזו יש בכתוב...ורבים כן. וענין הכתוב: אף על פי שאני אומר לך: לזרעך נתתי את הארץ הזאת (בראשית טו: "ח"), ידוע תדע כי טרם תתי אותה להם היו גרים בארץ לא להם ארבע מאות שנה וגם יעבדום וענו אותם. ור' אברהם אמר: ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בעבדות וענוי עד קץ ארבע מאות שנה מן היום הזה. ואם כן, הדיעו קץ הגאולה ולא הדיעו כמה ימי הגלות. גם הוא נכון. (רמב"ן בראשית טו, ג)

¹⁹ בראשית כג, טו מחיר למערת המכפלה, ש לבז, הלוי של עשו, שופטים כא, יב נערות בתולות ביבש גלעד, שמואל א כב, המחנה של דוד (וגם שם כה, יג ו, ל), שם ליז, הנותרים מהמעמלקי שידוד תקף, ומלכים א כב, ו (וגם שם יח, יט וכב) ודה"ב יח, ה נביאי השקר לאחאב, שם כה, כג הפרעה הנועשה בחומת ירושלים ע"י יואש מלך ישראל \ \ בארץ לא להם – לא נאמר: בארץ מצרים, אלא: לא להם. (רש"י בראשית טו, יג) \ \ זה גם חשוב מבחינת ההשקפה של בחירה חופשית והיסוד של שכר ועונש עיין במפרשים ואכמ"ל

the following manner: the first generation being Avraham, the second Yitzchak, the third Yaakov and therefore the fourth generation would be Yaakov's children. The only hitch is that the duration of this "exile" is four hundred years which would be unlikely to elapse by the time Avraham has great-grandchildren, but as previously noted, even if one were to interpret Brit Ben HaB'tarim as referencing to the Egyptian exile, one cannot take the four hundred years literally.²¹ Interestingly enough, this simple interpretation seems to have credence since all of Yaakov's children are born outside of Israel, with the exception of Binyamin,²² and they all "return" from exile with their father to the Land of Israel.

Continuing with this line of reasoning would require that the other aspects of the covenant also be manifest in the generations between Avraham and his great-grandchildren. In order to test this thesis, it would be helpful to invert the principle championed by the Ramban that "the travails of the fathers are prescient for the children (מעשה אבות סימן לבנים)." If the children mirror the forefathers and one has a detailed map of how the children's experiences are a manifestation of the covenant, it should perforce mean that the forefathers foreshadowed those events. That would mean if the fourth generation in Brit Ben HaB'tarim is a possible reference to Yaakov's children, then the tribulations of Yaakov and his children should parallel the experiences of Bnei Yisrael during the Egyptian exile and subsequent Exodus. If this simple understanding of Brit Ben HaB'tarim proves correct then it would open the possibility of a new perspective on this fundamental covenant.

The following paragraph will lay out the case for the necessary parallels mentioned above that will support the contention that Brit Ben HaB'tarim could have equally applied to Yaakov and his children's lives rather than to the Egyptian exile. We will use prose to demonstrate the correlation, but it is infinitely easier to follow the suggestions if one can also view the visual alignment of the two stories. Therefore, we will attach at the end of the Dvar Torah a table of these parallels (and additional correlations) through the Pesukim that can be utilized in conjunction with the subsequent explanation.

In both cases, the exile begins with an adverse event that necessitates leaving the Land of Canaan. In Parshat Vayetze, Yaakov is running away from the wrath of Eisav and in Parshat Vayigash he is attempting to escape the famine. The "exiles" both begin with a vision at night connected to Be'er Sheva where God appears to Yaakov and with very similar language promises him that He will accompany him into exile and then return him to the land of his forefathers. On both journeys to settle in the exile, Yaakov has an emotional "reunion" where he cries.

On Yaakov's descent to Egypt, he is greeted by Yosef, where they tearfully embrace while on his journey to Charan, he meets Rachel who he kisses and then cries. Yosef subsequently informs Pharaoh of Yaakov's presence while Rachel informs her father Lavan of Yaakov's arrival in Charan. Yaakov's stated intent in both instances is to be away from "home" for a short duration, but those brief "visits" eventually are extended into a much longer sojourn. Pharaoh inquires as to the capacity for Yosef's family to work for him (in addition to Yosef) and Lavan suggests that Yaakov set a wage in order to work for him. In both cases, the initial gracious welcome turns to animosity and the host's countenance towards the guest sours. As a result, the host turns on the employee, with the Egyptians eventually enslaving Bnei Yisrael and Lavan swindling Yaakov numerous times.

The two cornerstones of the exile described in Brit Ben HaB'tarim are the enslavement and oppression of the descendants of Avraham (וְעַבְדוּם וְעָנוּ אֹתָם). In addition, the covenant presupposes the development of a "nation" during the exile that will return to the Land of Israel. At the beginning of Shmot, the Egyptian exile is characterized by back-breaking work, toil and oppression (the word עִינִי is used to describe the people's predicament). Concurrent with the enslavement, there is also an explosion in the population of Bnei Yisrael which further frustrates the Egyptian people. In Yaakov's story with Lavan, Yaakov describes his work for Lavan as being a form of enslavement and oppression due to the unbearably hard conditions and the dishonesty of Lavan (Yaakov also utilizes the word עִינִי to describe his plight - אֶת - עִינִי וְאֶת יְגִיעַ כְּפִי הָלוּא נְכָרִיּוֹת נִחְשְׁבֵנוּ לוֹ כִּי מְכָרְנוּ) and their father later describes them as captives of war (וַתְּנַהֵג אֶת-בְּנֵי אֶת-כְּשָׁבִיּוֹת הָרֶב). In addition, there is a series of Pesukim in Parshat Vayetze that contain the verbs, "and she conceived and she gave birth (וַתֵּלֵד וַתֵּהָרֵי)" which gives the impression of a quickly growing family.

In both exiles, after years of mistreatment, an angel of God appears to harbingers the redemption. Moshe, while shepherding his father-in-law's sheep, is confronted by the angel at the burning bush where he is told of God's intent to redeem Bnei Yisrael and have them worship him on the Mountain of God (הַר הָאֱלֹקִים) and settle in the Land of Israel. Yaakov, while shepherding his father-in-law's sheep also has a vision where an angel of God informs him that it is time to depart Charan and to return to his birthplace and fulfill his commitment to worship and thank God at the monument he had erected at the House of God (בֵּית אֱלֹקִים). Yaakov after traveling alone to Charan, leaves there with a large family and significant possessions that were accumulated during his exile and oppression

²¹...טעם המספר הזה בגלות מצרים לא נודע, ואחת ממפרשי התורה אין מגיד ואין משמיע בזה דבר. (רבינו בחיי בראשית טו, יג) וגם ברשב"ם שם, ז... כי הדור מאה שנה, כאשר נמצא במסכת עדיות (מנשה עדיות ב:ט'), נמצא ד' דורות ד' מאות שנה. www.swdaf.com

²² עיין רש"י בראשית לה, יח בנימין - נראה בעיני לפי שהוא לבדו נולד בארץ כנען, שהיא בנגב כשאדם בא מארם נהרים, כמו שנאמר (במדבר לג מ) בנגב בארץ כנען, (לעיל יב ט) הלוך ונסוע ההגבה:

in the house of Lavan. Bnei Yisrael, who were initially a large family that came to live in Egypt, leave there as a nation with great wealth accumulated during their enslavement in Mitzrayim. In both instances, the accumulated wealth is described as "draining" or being "separated from" their hosts (ויצל, וינצלו).

Both stories continue with an abrupt and hasty departure that puts the fleeing party three days away from their host. In both cases, the host is informed on the third day of the departure and initiates a hot pursuit of those that had left because of their heart (ויחזק...לב) (פרעה, ויגנוב יעקב את לב לבן הארמי). According to the Midrashei Chazal, Bnei Yisrael and Yaakov then travel an additional three days before the host begins to pursue their departing "guest". The pursuer then successfully traverses six days distance in a single day to catch up to the departing party on the seventh day. In the Exodus, Bnei Yisrael are encamped by the Yam Suf and God intervenes to separate between the encampment of Bnei Yisrael and the camp of the Egyptians. In Yaakov's case, Lavan and Yaakov are encamped on opposing mountains and God appears to Lavan that night in order to attempt to keep the parties apart. Bnei Yisrael continue forward from there by crossing the Yam Suf, while Yaakov traverses the Yabok River. Upon reentering the Land of Israel, Yaakov is "greeted" by Eisav and similarly Bnei Yisrael are attacked by Eisav's descendant Amalek on their short journey to enter the Land of Israel. After both incidents, an altar is built and dedicated to God.²³

Skipping some additional parallels, Yaakov finally arrives at Beit El where he fulfills his promise to worship God and thank him for the kindness and accompaniment provided by God during his many years in exile and for his safe return to the Land of Israel. Bnei Yisrael, in a similar fashion, experience the revelation at Har Sinai that was promised to Moshe when God engaged him to redeem Bnei Yisrael. Yaakov and his children (the fourth generation) then finally return to settle in the Land of Israel (וישב בארץ) (מגורי אביו בארץ כנען) after beginning the vanquishing of the land with the conquest of Sh'chem.

Given all the parallels, it seems very plausible that the story that begins in Parshat Veyetze could well be the fulfillment of the Brit Ben HaB'tarim. This thesis is reinforced by the fact that the Pesach Hagada begins the central section of the story of the Exodus with "what did Lavan intend to do to our forefather Yaakov (יצא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו)" suggesting that there is a commonality between these two stories. At this point, based on Brit Ben HaB'tarim,

one would expect that Yaakov and his children would continue their slow expansion and overtaking of the land to begin the process of building the nation of Israel in the Land of Israel. Why does that not happen? One can only speculate, but the beginning of Parshat Vayahsev describes internecine quarreling and Lashon Hara (דבה רעה),²⁴ the same problems that condemn the Generation of the Desert (דור המדבר) to wander and forfeit their chances to successfully enter the Land of Israel.

One can conclude a number of items from these parallels and this insight that the Brit Ben HaB'tarim does not necessarily refer to the Egyptian exile. The first could simply be an extension of the principle of Chazal and promoted by the Ramban that "the travails of the fathers are prescient for the children (מעשה אבות סימן לבנים)" – the Torah's narrative with regards to our forefathers is a template for the future experiences of Bnei Yisrael. The encounters of Yaakov and his children in Parshat Vayetze and the subsequent Parshiot are an indication and a microcosm for that which will occur to Bnei Yisrael at a national level in the future. On the other hand, the recurrence of the same pattern with Avraham, then with Yaakov and then finally with Bnei Yisrael in Egypt seems to point to something much deeper. The fact that this paradigm is repetitive and cyclical in nature seems to imply that there is something more significant to garner or glean from the parallels between the Egyptian exile and Exodus and the life of Yaakov Avinu. One could suggest that a prophecy or a covenant has many possible opportunities to be fulfilled. It could have come to fruition in Yaakov and his children's lifetime had the conditions been ripe.²⁵ Unfortunately, something went awry which required the whole process to begin again and necessitated that Brit Ben HaB'tarim be consummated with the Exodus from Egypt. If one were even bolder, it could be suggested that the fulfillment of the covenant with the conquest of the Land of Israel post the Exodus was not the sole achievement of God's promise because of its failures, but rather a paradigm for future exiles and redemptions. In actuality, this explanation enhances the first suggestion that "the travails of the fathers are prescient for the children (מעשה אבות סימן לבנים)" since it makes it all the more imperative that we today learn from earlier mistakes in order not repeat the same patterns of generations past and thereby lose the opportunity for the fulfillment of a promise or a prophecy of redemption and have to start the whole process once again.

Shabbat Shalom

²³ פה יש אפשרות שההקבלות גם ממשיכים בתורה וגם ממשיכים בספר יהושע בכניסת בני ישראל לארץ. דלגנו על זה לא לסברך את הקורא אבל ניתן לראות אותם בטבלה שבנספח. ²⁴ למטה יוסף למטה מנשה. יש לשאול מדוע הזכיר במנשה למטה יוסף ולא אמר כן ביהושע בן נון, שלא אמר אלא למטה אפרים הושע בן נון. ויש מפרשים הטעם לפי שכתב ביוסף [בראשית לז ב] ויבא יוסף את דבתם רעה, ולפי שגד' בן סוסי הוציא דבה רעה על הארץ לכן הזכיר בו למטה יוסף, אבל יהושע שלא הוציא דבה רעה על הארץ www.swdaf.com

לא יחס אותו ליוסף, ואולי לזה שינה משה רבינו עליו השלום שמו, ויקרא משה להושע בן נון יהושע, י-ה ישיעך מעצת מרגלים, שלא תוציא דבה שאתה מזרע יוסף, או הכוונה י-ה ישיעך שלא יהרגוך המרגלים בעצתם הרעה, וכמו שאמר ויאמרו כל העדה לרגום אותם באבנים. (תולדות יצחק במדבר יג, יא) ²⁵ לפי המפרשים שברית בין הבתרים היתה "עונש" לאברהם גם יכולים לומר את זה לגבי אברהם עצמו

יעקב	מצרים
<p>בראשית פרק כח</p> <p>(י) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה : (יא) ויפגע במקום וילן שם כי בא השמש ויסקח מאבני המקום וישם מראשיתיו וישכב במקום ההוא : (יב) ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו : (יג) והנה יקוק נצב עליו ויאמר אני יקוק אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתגננה ולזרעך : (יד) והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה וזרעך : (טו) והנה אנכי עמך ושמרתיו בכל אשר תלך והשבתיו אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם עשיתי את אשר דברתי לך :</p>	<p>בראשית פרק מו</p> <p>(א) ויסע ישראל וכל אשר לו ויבא בארה שבע ויזבח זבחים לאלהי אביו יצחק : (ב) ויאמר אלהים לישראל במראת הלילה ויאמר יעקב ויאמר הנני : (ג) ויאמר אנכי האל אלהי אביך אל תירא מרדה מצרימה כי לגוי גדול אשימך שם : (ד) אנכי ארד עמך מצרימה ואנכי אעלה גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך :</p>
<p>בראשית פרק כז</p> <p>(מב) ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך : (מג) ועתה בני שמע בקלי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה : (מד) וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך : (מה) עד שוב אף אחיך ממך ושכח את אשר עשית לו ושלחתיו ולקחתיו משם למה אשפל גם שניכם יום אחד :</p>	<p>בראשית פרק מו</p> <p>(כט) ויאסר יוסף מרפבתו ויעל לקראת ישראל אביו לשנה וירא אליו ויפל על צואריו ויבך על צואריו עוד : (ל) ויאמר ישראל אל יוסף אמותה הפעם אחרי ראותי את פניך כי עודך חי : (לא) ויאמר יוסף אל אחיו ואל בית אביו אעלה ואגידה לפרעה ואמרה אליו אחי ובית אבי אשר בארץ כנען באו אלי : (לב) והאנשים רעי צאן כי אנשי מקנה היו וצאנם ובקרים וכל אשר להם הביאו : (לג) והיה כי יקרא לכם פרעה ואמר מה מעשיכם : (לד) ואמרתם אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד עתה גם אנחנו גם אבותינו בעבור תשבנו בארץ גשן כי תועבת מצרים כל רעה צאן :</p>
<p>בראשית פרק כח</p> <p>(ד) ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מחרן אנחנו : (ה) ויאמר להם הידעתם את לבן בן נחור ויאמרו ידענו : (ו) ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם הצאן : (ז) ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו : (ח) ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים ונללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן : (ט) עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רעה הוא : (י) ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו : (יא) וישק יעקב לרחל וישא את קלו ויבך : (יב) ויגד יעקב לרחל כי אחי אביה הוא וכי בן רבקה הוא ותרוץ ותגד לאביה : (יג) ויהי כשמע לבן את שמע יעקב בן אחתו וירץ לקראתו ויחבק לו וינשק לו ויביאהו אל ביתו ויספר ללבן את כל הדברים האלה : (יד) ויאמר לו לבן אף עצמי ובשרי אתה וישב עמו חדש ימים : (טו) ויאמר לבן ליעקב הכי אחי אתה ועבדתני חנם הגידה לי מה משפחתך : (טז) וילבן שתי בנות שם הגדלה לאה ושם הקטנה רחל : (יז) ועיני לאה רכות ורחל היתה יפת תאר ויפת מראה :</p>	<p>בראשית פרק מז</p> <p>(א) ויבא יוסף ויגד לפרעה ויאמר אבי ואחי וצאנם ובקרים וכל אשר להם באו מארץ כנען והנם בארץ גשן : (ב) ומקצה אחיו לקח חמשה אנשים ויצגם לפני פרעה : (ג) ויאמר פרעה אל אחיו מה מעשיכם ויאמרו אל פרעה רעה צאן עבדיך גם אנחנו גם אבותינו : (ד) ויאמרו אל פרעה לגור בארץ באנו כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך כי כבד הרעב בארץ כנען ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן : (ה) ויאמר פרעה אל יוסף לאמר אביך ואחידך באו אליך : (ו) ארץ מצרים לפניך הוא במיטב הארץ הושב את אביך ואת אחיך ישבו בארץ גשן ואם ידעת ויש בם אנשי חיל ושממתם שרי מקנה על אשר לי :</p>
<p>בראשית פרק כט</p> <p>(יח) ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה : (יט) ויאמר לבן טוב תיתי אתה לך מתיתי אתה לאיש אחר שבה עמדי : (כ) ויעבד יעקב ברחל שבע שנים ויהיו בעיניו כמימים אחדים באהבתו אתה : (כא) ויאמר יעקב אל לבן הבה את אשתי כי מלאו ימי ואבואה אליה : (כב) ויאסף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה : (כג) ויהי בערב ויסקח את לאה בתו ויבא אתה אליו ויבא אליה : (כד) ויתן לבן לה את זלפה שפחתו ללאה בתו שפחה : (כה) ויהי בבקר והנה הוא לאה ויאמר אל לבן מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רמיתני : (כו) ויאמר לבן לא יעשה כן במקומנו לתת הצעירה לפני הבכירה : (כז) מלא שבע זאת ונתנה לך גם את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות :</p>	<p>בראשית פרק מח</p> <p>(א) ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה ויסקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים : (ב) ויגד ליעקב ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על המטה : (ג) ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוי בארץ כנען ויברך אתי : (ד) ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך ונתתך לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך אחזת עולם : (ה) ועתה שני בניך הנוולדים לך בארץ מצרים עד באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי : (ו) ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם אחיהם יקראו בנחלתם :</p> <p>בראשית פרק מח</p> <p>(ז) וירא יוסף כי נשית אביו יד ימינו על ראש אפרים וירע בעיניו ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על ראש מנשה :</p>

<p>(ח) ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר שים ימינך על ראשו: (ט) וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו וזרעו יהיה מלא הגוים: (כ) ויברכם ביום ההוא לאמור בך יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה וישם את אפרים לפני מנשה: (כא) ויאמר ישראל אל יוסף הנה אנכי מת והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ אבותיכם: (כב) ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי מיד האמרי בחרבי ובקשתי:</p>	<p>(כח) ויעש יעקב כן וימלא שבע זאת ויתן לו את רחל בתו לו לאשה: (כט) ויתן לכן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה: (ל) ויבא גם אל רחל ויאהב גם את רחל מלאה ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות:</p>
<p>שמות פרק א (ו) וימת יוסף וכל אחיו וכל הדור ההוא: (ז) ובני ישראל פרו וישרצו וירבו ויעצמו במאד מאד ותמלא הארץ אתם:</p>	<p>בראשית פרק כט (לא) וירא יקוק כי שנואה לאה ויפתח את רחמה ורחל עקרה: (לב) ותהר לאה ותלד בן ותקרא שמו ראובן כי אמרה כי ראה יקוק בעיני כי עתה יאהבני אישי: (לג) ותהר עוד ותלד בן ותאמר כי שמע יקוק כי שנואה אנכי ויתן לי גם את זה ותקרא שמו שמעון: (לד) ותהר עוד ותלד בן ותאמר עתה הפעם ילדה אישי אלי כי ילדתי לו שלשה בנים על כן קרא שמו לוי: (לה) ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את יקוק על כן קראה שמו יהודה ותעמד מלדת: בראשית פרק ל : (ד) ותתן לו את בלהה שפחתה לאשה ויבא אליה יעקב: (ה) ותהר בלהה ותלד ליעקב בן: (ו) ותאמר רחל דבני אלהים וגם שמע בקלי ויתן לי בן על כן קראה שמו דן: (ז) ותהר עוד ותלד בלהה שפחת רחל בן שני ליעקב: (ח) ותלד זלפה שפחת לאה ליעקב בן: (יא) ותאמר לאה <בגד> בא גד ותקרא את שמו גד: (יב) ותלד זלפה שפחת לאה בן שני ליעקב: (יג) ותאמר לאה באשרי כי אשרוני בנות ותקרא את שמו אשר: (יד) וישמע אלהים אל לאה ותהר ותלד ליעקב בן חמישי: (יח) ותאמר לאה נתן אלהים שכרי אשר נתתי שפחתי לאישי ותקרא שמו יששכר: (ט) ותהר עוד לאה ותלד בן ששי ליעקב: (כא) ואחר ילדה בת ותקרא את שמה דינה:</p>
<p>שמות פרק ב (א) ויילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי: (ב) ותהר האשה ותלד בן ותרא אותו כי טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים:</p>	<p>בראשית פרק ל (כב) ויזכר אלהים את רחל וישמע אליה אלהים ויפתח את רחמה: (כג) ותהר ותלד בן ותאמר אסף אלהים את חרפתי: (כד) ותקרא את שמו יוסף לאמר יסוף יקוק לי בן אחר: (כה) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף ויאמר יעקב אל לכן שלחני ואלכה אל מקומי ולארצי: (כו) תנה את נשי ואת ילדי אשר עבדתי אתך בהן ואלכה כי אתה ידעת את עבדתי אשר עבדתיך: (כז) ויאמר אליו לכן אם נא מצאתי חן בעיניך נחשתי ויברכני יקוק בגללך: (כח) ויאמר נקבה שכרך עלי ואתנה:</p>
<p>שמות פרק א (ח) ויקם מלך חדש על מצרים אשר לא ידע את יוסף: (ט) ויאמר אל עמו הנה עם בני ישראל רב ועצום ממנו: (י) הבה נתחכמה לו פן ירבה והיה כי תקראנה מלחמה ונוסף גם הוא על שניאנו ונלחם בנו ועלה מן הארץ: (יא) וישומו עליו שרי מסים למען ענתו בסבלתם ויבן ערי מסכנות לפרעה את פתם ואת רעמסס: (יב) וכאשר יענו אותו פן ירבה וכן יפרץ ויקצו מפני בני ישראל: (יג) ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך: (יד) וימררו את חייהם בעבדה קשה בחמר ובלבנים ובכל עבדה בשדה את כל עבדתם אשר עבדו בהם בפרך: שמות פרק ג (כא) ונתתי את חן העם הזה בעיני מצרים והיה כי תלכו לא תלכו ריקם: (כב) ושאלה אשה משכנתה ומגרת ביתה כלי כסף וכלי זהב ושמתם על בניכם ועל בנותיכם ונצלתם את מצרים: שמות פרק יב (לה) ובני ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב ושמתם: (לו) ויקוק נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלו וינצלו את מצרים:</p>	<p>בראשית פרק לא (א) וישמע את דברי בני לבן לאמר לקח יעקב את כל אשר לאבינו ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה: (ב) וירא יעקב את פני לבן והנה איננו עמו כתמול שלשום: (ה) ויאמר להן ראה אנכי את פני אביכן כי איננו אלי כתמול שלשום ואלהי אבי הנה עמדי: (ו) ואתנה ידעתי כי בכל כחי עבדתי את אביכן: (ז) ואביכן התל בי והחלף את משפחתי עשרת מנים ולא נתנו אלהים להרע עמדי: (ח) אם כה יאמר נקדים יהיה שכרך ויגדו כל הצאן נקדים ואם כה יאמר עקדים יהיה שכרך ויגדו כל הצאן עקדים: (ט) ויצל אלהים את מקנה אביכם ויתן לי: (יד) ותען רחל ולאה ותאמרנה לו העוד לנו חלק ונחלה בבית אבינו: (טו) הלוא נכריות נחשבנו לו כי מכרנו ויאכל גם אכול את כסףנו: (טז) כי כל העשר אשר הוציל אלהים מאבינו לנו הוא ולבנינו ועתה כל אשר אמר אלהים אליך עשה: (יז) זה עשרים שנה אנכי עמך רחליך ועגיד לא שכלו ואילי צאנך לא אכלתי: (יט) טרפה לא הבאתי אליך אנכי אחטנה מנידי תבקשנה ונבתי יום ויגבתי לילה: (מ) הייתי ביום אכלני חרב וקרח בלילה ותדד שנתי מעיני:</p>

מפרש מסכת נזיר דף נ עמוד א

נצל - לשון הפרש כמו ויצל אלקים (בראשית לא)

(מ) זה לי עשרים שנה בביתך עבדתיך ארבע עשרה שנה בשתי בנותיך ושש שנים בצאנך ותחלף את משפירתי עשרת מנים :
(מב) לולי אלהי אבי אלהי אברהם ופחד יצחק היה לי פי עתה ריקם שלחתי את ענני ואת יגיע כפי ראה אלהים ויוכח אמש :

בראשית פרק לא

(א) ויאמר יקוק אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך :
(י) ויהי בעת יחס הצאן ואשא עיני וארא בחלום והנה העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים :
(יא) ויאמר אלי מלאך האלהים בחלום יעקב ואמר הנני :
(יב) ויאמר שא נא עיניך וראה כל העתדים העלים על הצאן עקדים נקדים וברדים כי ראיתי את כל אשר לבן עשה לך :
(יג) אנכי האל בית אל אשר משחת שם מצבה אשר נדרת לי שם נדר עתה קום צא מן הארץ הזאת ושוב אל ארץ מולדתך :

שמות פרק ג

(א) ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו פהן מדון וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה :
(ב) וירא מלאך יקוק אליו בלבת אש מתוך הסנה וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל :
(ג) ויאמר משה אסרה נא ואראה את המראה הגדל הזה מדוע לא יבער הסנה :
(ד) וירא יקוק כי סר לראות ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר הנני :
(ה) ויאמר אל תקרב הלם של נעליך מעל רגליך כי המקום אשר אתה עומד עליו אדמת קדש הוא :
(ו) ויאמר אנכי אלהי אביך אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב ויסתר משה פניו כי ירא מהביט אל האלהים :
(ז) ויאמר יקוק ראה ראיתי את עמי עמי אשר במצרים ואת צעקתם שמעתי מפני נגשיו כי ידעתי את מכאביו :
(ח) וארד להצילו מיד מצרים ולהעלתו מן הארץ ההוא אל ארץ טובה ורחבה אל ארץ זבת חלב ודבש אל מקום הכנעני והחתי והאמרי והפזי והחוי והיבוסי :
(ט) ועתה הנה צעקת בני ישראל באה אלי וגם ראיתי את הלחץ אשר מצרים לחצים אתם :
(י) ועתה לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים :

בראשית פרק לא

(יז) ויקם יעקב וישא את בניו ואת נשיו על הגמלים :
(יח) וינהג את כל מקנהו ואת כל רכשו אשר רכש מקנה קנינו אשר רכש בפרדן ארם לבוא אל יצחק אביו ארצה כנען :
(יט) ולבן הלך לגזו את צאנו ותגנב רחל את התפרים אשר לאביה :
(כ) ויגנב יעקב את לב לבן הארמי על בלי הגיד לו כי ברח הוא :
(כא) ויברח הוא וכל אשר לו ויקם ויעבר את הנהר וישם את פניו הר הגלעד :
(כב) ויגד ללבן ביום השלישי כי ברח יעקב :
(כג) ויקח את אחיו עמו וירדף אחריו דרך שבעת ימים וידבק אתו בהר הגלעד :
(כד) ויבא אלהים אל לבן הארמי בחלום הלילה ויאמר לו השמר לך פן תדבר עם יעקב מטוב עד רע :
(כה) וישג לבן את יעקב ויעקב תקע את אהלו בהר ולבן תקע את אחיו בהר הגלעד :

שמות פרק יד

(א) וידבר יקוק אל משה לאמר :
(ב) דבר אל בני ישראל וישבו ויחננו לפני פי החירות בין מגדל ובין הים לפני בעל צפון נכחו תחננו על הים :
(ג) ואמר פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר עליהם המדבר :
(ד) ויחוקתי את לב פרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל חילו וידעו מצרים כי אני יקוק ויעשו כן :
(ה) ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויחפז לבב פרעה ויעבדיו אל העם ויאמרו מה זאת עשינו כי שלחנו את ישראל מעבדנו :
(ו) ויאסר את רכבו ואת עמו לקח עמו :
(ז) ויקח שש מאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם על פלו :
(ח) ויחזק יקוק את לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים בגד רמה :
(ט) וירדפו מצרים אחריהם וישיו אותם חנים על הים כל סוס רכב פרעה ופרשיו וחילו על פי החירות לפני בעל צפון :
(י) ופרעה הקריב וישאו בני ישראל את עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו בני ישראל אל יקוק :
(יא) ויאמרו אל משה המבלי אין קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מה זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים :
(יב) הלא זה הדבר אשר דברנו אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה את מצרים כי טוב לנו עבד את מצרים ממתנו במדבר :
(יג) ויאמר משה אל העם אל תיראו התנצבו וראו את ישועת יקוק אשר געשה לכם היום כי אשר ראיתם את מצרים היום לא תסיפו לראתם עוד עד עולם :
(יד) יקוק ילחם לכם ואתם תחרישון :
(טו) ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם ויסע עמו הענן מפניהם ויעמוד מאחריהם :
(כ) ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן והחשך ויאר את הלילה ולא קרב זה אל זה כל הלילה :

רש"י שמות פרק יד

(ב) וישבו - לאחוריהם לצד מצרים היו מקרבין כל יום שלישי כדי להטעות את פרעה שיאמר תועים הם בדרך, כמו שנאמר (פסוק ג) ואמר פרעה לבני ישראל וגו' :
(ה) ויגד למלך מצרים - איקטורין שלח עמהם, וכיון שהגיעו לשלשת ימים שקבעו לילך ולשוב וראו שאינן חוזרין למצרים, באו והגידו לפרעה ביום הרביעי. בחמישי ובששי רדפו אחריהם, וליל שביעי ירדו לים, בשחרית אמרו שירה, והוא יום שביעי של פסח, לכן אנו קורין השירה ביום השביעי :

שמות פרק טו

בראשית פרק לב

(כג) ויקם בלילה הוא ויקח את שתי נשיו ואת שתי שפחותיו ואת אחד עשר ילדיו ויעבר את הנחל ויעבר את אשר לו :
 (כד) ויקחם ויעברם את הנחל ויעבר את אשר לו :
 (כה) ויותר יעקב לבדו ויאבק איש עמו עד עלות השחר :
 (כו) וירא כי לא יכל לו ויגע בכף ירכו ותקע כף ירך יעקב בהאבקו עמו :
 (כז) ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר לא אשלחך כי אם ברכתני :
 (כח) ויאמר אליו מה שמך ויאמר יעקב :
 (כט) ויאמר לא יעקב יאמר עוד שמך כי אם ישראל כי שרית עם אלהים ועם אנשים ותוכל :
 (ל) וישאל יעקב ויאמר הגידה נא שמך ויאמר למה זה תשאל לשמי ויברך אתו שם :
 (לא) ויקרא יעקב שם המקום פניאל כי ראיתי אלהים פנים אל פנים ותנצל נפשי :
 (לב) ויזרח לו השמש כאשר עבר את פנואל והוא צלע על ירכו :
 (לג) על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך עד היום הזה כי נגע בכף ירך יעקב בגיד הנשה :

(כב) ויסע משה את ישראל מים סוף ויצאו אל מדבר שור וילכו שלשת ימים במדבר ולא מצאו מים :
 (כג) ויבאו מרתה ולא יכלו לשותת מים ממרה כי מרים הם על כן קרא שמה מרה :
 (כד) וילנו העם על משה לאמר מה נשתה :
 (כה) ויצעק אל יקוק ויורהו יקוק עץ וישלף אל המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסוהו :
 (כו) ויאמר אם שמוע תשמע לקול יקוק אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמת כל חקיו כל המחלה אשר שמתי במצרים לא אשים עליך כי אני יקוק רפאך :

יהושע פרק ה

(ב) בעת ההיא אמר יקוק אל יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את בני ישראל שנית :
 (ג) ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה איש עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילף יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם לצרינו :
 (ד) ויאמר לא כי אני שר צבא יקוק עתה באתי ויפל יהושע אל פניו ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר אל עבדו :
 (ה) ויאמר שר צבא יקוק אל יהושע של נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא ויעש יהושע כן :

שמות פרק יז

(ה) ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם :
 (ו) ויאמר יקוק אל משה כתב זאת זכרון בספר ושם באזני יהושע כי מחה אמחה את זכר עמלק מתחת השמים :
 (ז) ויבן משה מזבח ויקרא שמו יקוק נסי :
 (ח) ויאמר כי יד על כס יה מלחמה ליקוק בעמלק מדר דר : פ

בראשית פרק לג

(א) וישא יעקב עיניו וירא והנה עשו בא ועמו ארבע מאות איש ויחץ את היקדים על לאה ועל רחל ועל שתי השפחות :
 (ב) ויבא יעקב שלם עיר שכם אשר בארץ כנען בבואו מפדן ארם ויחן את פני העיר :
 (ג) ויקן את חלקת השדה אשר נטה שם אהלו מיד בני חמור אבי שכם במאה קשיטה :
 (ד) ויצב שם מזבח ויקרא לו אל אלהי ישראל :

בראשית פרק לד

א ותצא דינה בת-לאה, אשר ילדה ליעקב, לראות, בבנות הארץ. ב וירא אתה שכם בן-חמור, החוי-נשיא הארץ; ויקח אתה וישכב אתה, וינעך. ג ותדבק נפשו, בדינה בת-יעקב; ויאהב, את-הנעך, וידבר, על-לב הנעך. ד ויאמר שכם, אל-חמור אביו לאמר: קח-לי את-הילדה הזאת, לאשה. ה ויעקב שמע, כי טמא את-דינה בתו, ובניו היו את-מקנהו, בשדה; והחרש יעקב, עד-באם. ו ויצא חמור אבי-שכם, אל-יעקב, לדבר, אתו. ז ובני יעקב באו מן-השדה, כשמעם, ויתעצבו האנשים, ויחר להם מאד: ח-יבנלה עשה בישראל, לשכב את-בת-יעקב, וכן, לא עשה. ט וידבר חמור, אתם לאמר: שכם בני, חשקה נפשו בביתכם--תנו נא אתה לו, לאשה. י והתחתנו, אתנו: יא בנתיכם, תתנו לנו, ואת-בנותינו, תקחו לכם. יב ותשובו, והארץ, תהיה לפניכם--שבו וסחרוה, והאחוזו בה. יג ויאמר שכם אל-אביה ואל-אחיה, אמצא-חן בעיניכם; ואשר תאמרו אלי, אתו. יד הרבו עלי מאד, מהר ומתן, ואתנה, כאשר תאמרו אלי; ותנו-לי את-הנעך, לאשה. יו ויצנו בני-יעקב את-שכם ואת-חמור אביו, במרמה--וידברו: יז ויאמר אליהם, לא נוכל לעשות הדבר הזה--לתת את-אחתנו, לאיש אשר-לו ערלה: יח חרפה הוא, לנו. יט אד-בזאת, נאות לכם: כ אם תהיו כמנו, להמל לכם כל-זכר. כא ונתנו את-בנותינו לכם, ואת-בנותיכם נקח-לנו; וישבנו אתכם, והיינו לכם אחד. כב ואם-לא תשמעו אלינו, להמול--ולקחנו את-בנותנו, והלכנו. כג וייטבו דבריכם, בעיני חמור, ובעיני שכם בן-חמור. כד ולא-אחר הנער לעשות הדבר, כי הפך בבת-יעקב; והוא נכבד, מכל בית אביו. כה ויבא חמור ושכם בנו, אל-שער עירם; וידברו אל-אנשי עירם, לאמר. כו האנשים האלה שלמים הם אתנו, וישבו בארץ ויסחרו אתה, והארץ הנה רחבת-ידיים, לפניכם; ואת-בנותם נקח-לנו לנשים, ואת-בנותינו נתן להם. כז אד-בזאת יאתו לנו האנשים, לשבת אתנו--להיות, לעם אחד: כח המול לנו כל-זכר, כאשר הם נמלים. כט מקנהם וקנינם וכל-בהמתם, הוא לנו הם; אד נאותה להם, וישבו אתנו. כו וישמעו אל-חמור ואל-שכם בנו, כל-יצאי שער עירו; וימלו, כל-זכר--כל-יצאי, שער עירו. כה ויהי ביום השלישי

(ב) בעת ההיא אמר יקוק אל יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את בני ישראל שנית :
 (ג) ויאמר יקוק אל יהושע היום גלותי את חרפת מצרים מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה :

יהושע פרק ו

(א) ויהי בפעם השביעי תקעו הכהנים בשופרות ויאמר יהושע אל העם הריעו כי נתן יקוק לכם את העיר :
 (ב) והיתה העיר חרם היא וכל אשר בה ליקוק רק רחב הזונה תחיה היא וכל אשר אתה בבית כי החבאתה את המלאכים אשר שלחנו :
 (ג) ורק אתם שמרו מן החרם פן תחרימו ויקחתם מן החרם ושמתם את מחנה ישראל לחרם ועברתם אותו :
 (ד) וכל כסף וזהב וכלי נחשת וברזל קדש הוא ליקוק אוצר יקוק יבוא :
 (ה) ויזרע העם ויתקעו בשופרות ויהי כשמע העם את קול השופר ויריעו העם תרועה גדולה ותפל החומה תחתיה ויעל העם העירה איש נגדו וילכדו את העיר :

(א) ויחרימו את כל אשר בעיר מאיש ועד אשה מנער ועד זקן ועד שור ושה ויחמור לפי חרב :

(ב) ולשנים האנשים המרגלים את הארץ אמר יהושע באו בית האשה הזונה והוציאו משם את האשה ואת כל אשר לה כאשר נשבעתם לה :
 (ג) ויבאו הנערים המרגלים ויצאו את רחב ואת אביה ואת אמה ואת אחיה ואת כל אשר לה ואת כל משפחותיה הוציאו וניחוסם מחוץ למחנה ישראל :

(ד) והעיר שרפו באש וכל אשר בה רק הכסף והזהב וכלי הנחשת והברזל נתנו אוצר בית יקוק :

(ה) ואת רחב הזונה ואת בית אביה ואת כל אשר לה החיה יהושע ותשב בקרב ישראל עד היום הזה כי החביאה את המלאכים אשר שלח יהושע לרגל את יריחו :

יהושע פרק ז

(א) וימעלו בני ישראל מעל בחרם ויקח עכו בן פרימי בן זבדי בן זרח למטה יהודה מן החרם ויחר אוף יקוק בבני ישראל :

(א) ויאמר יהושע אהה אדני יקוק למה העברת העברי את העם הזה את הירדן לתת אתנו ביד האמרי להאבידנו ולו הוא לנו ונשב בעבר הירדן :

(ב) בי אדני מה אמר אחרי אשר הפך ישראל ערף לפני איביו :
 (ג) וישמעו הפנעני וכל ישיבי הארץ ונסבו עלינו והכריתו את שמנו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול : (ד) ויאמר יקוק אל יהושע קם לך למה זה

בהיותם כאבים, ויקחו שני בני-יעקב שמעון ולוי אחי דינה איש חרבו, ויבאו על-העיר, בטח; ויהרגו, כל-זכר. כו ואת-חמור ואת-שכם בנו, הרגו לפי-חרב; ויקחו את-דינה מבית שכם, ויצאו. כז בני יעקב, באו על-החללים, ויבזו, העיר-- אשר טמאו, אחותם. כח את-צאנם ואת-בקרם, ואת-חמריהם, ואת-אשר-בעיר ואת-אשר בשדה, לקחו. כט ואת-כל-חילם ואת-כל-טפם ואת-נשיהם, שבו ויבזו; ואת, כל-אשר בבית. ל ויאמר יעקב אל-שמעון ואל-לוי, עכרתם אתי, להבאישני בישב הארץ, בפנעני ובפרוי; ואני, מתי מספר, ונאספו עלי והפוני, ונשמדתי אני וביתי. לא ויאמרו: הכזונה, יעשה את-אחותנו.

בראשית פרק לה

(ה) ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבתיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב:

אתה נפל על פניך: (יא) חטא ישראל וגם עברו את בריתי אשר צויתי אותם וגם לקחו מן החרם וגם גנבו וגם כחשו וגם שמו בכליהם: (יב) ולא יכלו בני ישראל לקום לפני איביהם ערף יפנו לפני איביהם כי היו לחרם לא אוסיו להיות עמכם אם לא תשמידו החרם מקרבכם: (יג) קם קדש את העם ואמרת התקדשו למחר כי כה אמר יקוק אלהי ישראל חרם מקרבך ישראל לא תוכל לקום לפני איביך עד הסיורכם החרם מקרבכם: (יד) ונקרבתם בבקר לשבטיכם והיה השבט אשר ילכדנו יקוק יקרב למשפחות והמשפחה אשר ילכדנה יקוק תקרב לבתים והבית אשר ילכדנו יקוק יקרב לגברים: (טו) והיה הנלכד בחרם ישרף באש אתו ואת כל אשר לו כי עבר את ברית יקוק וכי עשה נבלה בישראל:

(כד) ויטח והושע את עכו בן זרח ואת חפסו ואת האדרת ואת לשון הזקב ואת בניו ואת בנתיו ואת שורו ואת חמרו ואת צאנו ואת אהלו ואת כל אשר לו וכל ישראל עמו ויעלו אתם עמק עכור: (כה) ויאמר יהושע מה עכרתנו יעקב יקוק ביום הזה וירגמו אתו כל ישראל אבן וישרפו אתם באש ויסקלו אתם באבנים: (כו) ויקימו עליו גל אבנים גדול עד היום הזה וישב יקוק מחרון אפו על כן קרא שם המקום ההוא עמק עכור עד היום הזה:

יהושע פרק ח

(א) ויאמר יקוק אל יהושע אל תירא ואל תחת קח עמך את כל עם המלחמה וקום עלה העי ראה נתתי בידך את מלך העי ואת עמו ואת עירו ואת ארצו:

דברים פרק יא

(כו) ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה: (כט) והיה כי ביאדך יקוק אלהיך אל הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה ונתתה את הברכה על הר גרזים ואת הקללה על הר עיבל: (ל) הלא המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ הפנעני הישב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מרה:

דברים פרק כז

(ב) והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ אשר יקוק אלהיך נתן לך והקמת לך אבנים גדולות ושדת אתם בשיד: (ה) ויבנית שם מזבח ליקוק אלהיך מזבח אבנים לא תניף עליהם ברזל: (ו) אבנים שלמות תבנה את מזבח יקוק אלהיך והעלית עליו עולת ליקוק אלהיך: (ז) וזבחת שלמים ואכלת שם ושמת לפני יקוק אלהיך: (ח) וכתבת על האבנים את כל דברי התורה הזאת באר היטב:

יהושע פרק ח

(ל) אזי יבנה יהושע מזבח ליקוק אלהי ישראל בהר עיבל: (לא) כאשר צוה משה עבד יקוק את בני ישראל ככתוב בספר תורת משה מזבח אבנים שלמות אשר לא הניף עליהן ברזל ויעלו עליו עלות ליקוק ויזבחו שלמים:

שמות פרק יט

(א) בחדש השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה באו מדבר סיני: (ב) ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר: (ג) ומשה עלה אל האלהים ויקרא אליו יקוק מן ההר לאמר כה תאמר לבית יעקב ותגיד לבני ישראל: (ד) אתם ראיתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואבא אתכם אלי: (ה) ועתה אם שמוע תשמעו בקלי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגלה מפל העמים כי לי כל הארץ: (ו) ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל: (ז) ויבא משה ויקרא לוקני העם וישם לפניהם את כל הדברים האלה אשר צוהו יקוק: (ח) ויענו כל העם יחדו ויאמרו כל אשר דבר יקוק נעשה וישב משה את דברי העם אל יקוק: (ט) ויאמר יקוק אל משה הנח אנכי בא אליך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם בדאמינו לעולם ונגד משה את דברי העם אל יקוק: (י) ויאמר יקוק אל משה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלתם: (יא) והיו נכנים ליום השלישי כי ביום השלישי ירד יקוק לעיני כל העם על הר סיני: (יב) וירד משה מן ההר אל העם ויקדש את העם וכבסו שמלתם:

בראשית פרק לה

(א) ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל ושב שם ועשה שם מזבח לאל הנראה אליך בברחך מפני עשו אחיך: (ב) ויאמר יעקב אל ביתו ואל כל אשר עמו הסרו את אלהי הנכר אשר בתכם והטהרו והחליפו שמלתיכם: (ג) ונקומה ונעלה בית אל ונעשה שם מזבח לאל הענה אתי ביום צרתי ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי: (ד) ויתנו אל יעקב את כל אלהי הנכר אשר בידם ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אתם יעקב תחת האלה אשר עם שכם: (ה) ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבתיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב: (ו) ויבא יעקב לונה אשר בארץ פנען הוא בית אל הוא וכל העם אשר עמו: (ז) ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו: (ח) ותימת דברה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות: פ (ט) וירא אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו: (י) ויאמר לו אלהים שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך ויקרא את שמו ישראל: (יא) ויאמר לו אלהים אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל גוים יהיה ממך ומלכים מחלציד יצאו: (יב) ואת הארץ אשר נתתי לאברהם וליצחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ: (יג) ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו: (יד) ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסד עליה נסד ויצק עליה שמן: (טו) ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר אתו שם אלהים בית אל:

(טו) ויאמר אל העם היו נכנים לשלשתי ימים אל תגשו אל אשה:

שמות פרק ג

(א) ומשה היה רעה את צאן יתרו חתנו כהן מדון וינהג את הצאן אחר המדבר ויבא אל הר האלהים חרבה:
(ב) ויאמר כי אהיה עמך וזה לך האות כי אנכי שלחתיך בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלהים על הר הזה:
(ג) ויאמר משה אל האלהים הנה אנכי בא אל בני ישראל ואמרת לי להם אלהי אבותיכם שלחני אליכם ואמרו לי מה שמו מה אמר אלהים:
(ד) ויאמר אלהים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר כה תאמר לבני ישראל אהיה שלחני אליכם:

במדבר פרק יג

(כה) וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום:
(כו) וילכו ויבאו אל משה ואל אהרן ואל כל עדת בני ישראל אל מדבר פארן קדשה וישבו אותם דבר ואת כל העדה ויראו את פרי הארץ:
(כז) ויספרו לו ויאמרו באנו אל הארץ אשר שלחתנו וגם זבת חלב ודבש הוא וזה פריה: (כח) אפס כי עז העם השוב בארץ והערים בצורות גדולות מאד וגם ילדי הענק ראינו שם: (כט) עמלק יושב בארץ הנגב והחתי והיבויסי והאמרי יושב בהר והכנעני יושב על הים ועל יד הירדן:
(ל) ויהי סלב את העם אל משה ויאמר עלה נעלה וירשנו אתה כי יכול נוכל לה: (לא) והאנשים אשר עלו עמו אמרו לא נוכל לעלות אל העם כי חזק הוא ממנו: (לב) ויוציאו דבת הארץ אשר תרו אתה אל בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה ארץ אכלת יושביה הוא וכל העם אשר ראינו בתוכה אנשי מדות: (לג) ושם ראינו את הנפילים בני ענק מן הנפילים ונחיינו בעינינו כחגבים וכן היינו בעיניהם:

במדבר פרק יד

(א) ותשא כל העדה ויתנו את קולם ויכבו העם בלילה ההוא:
(ב) וילנו על משה ועל אהרן כל בני ישראל ויאמרו אלהים כל העדה לו מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו מתנו:
(ג) ולמה יקוק מביא אתנו אל הארץ הזאת לנפל בחרב נשינו וטפנו יהיו לבז הלוא טוב לנו שוב מצרימה:
(ד) ויאמרו איש אל אחיו נתנה ראש ונשובה מצרימה:
(ה) ויפל משה ואהרן על פניהם לפני כל קהל עדת בני ישראל:
(ו) ויהושע בן נון וכלב בן יפנה מן התרים את הארץ קרעו בגדיהם:
(ז) ויאמרו אל כל עדת בני ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור אתה טובה הארץ מאד מאד:
(ח) אם חפץ בנו יקוק והביא אתנו אל הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר הוא זבת חלב ודבש:
(ט) אך ביקוק אל תמרדו ואתם אל תיראו את עם הארץ כי לחמנו הם סר צלם מעליהם ויקוק אתנו אל תיראם:
(י) ויאמרו כל העדה לרגום אתם באבנים וכבוד יקוק נראה באהל מועד אל כל בני ישראל: פ

במדבר פרק יד

(טז) וידבר משה את הדברים האלה אל כל בני ישראל ויתאבלו העם מאד:

בראשית פרק לו

(א) וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען:
(ב) אלה תלדות יעקב בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם:
(ג) וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים:
(ד) ויראו אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם:
(ט) ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הלזה בא:
(כ) ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הברות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמתיו:
(כא) וישמע ראובן ויצלהו מיידם ויאמר לא נפנו נפש:
(כב) ויאמר אלהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מיידם להשיבו אל אביו:
(כג) ויהי כאשר בא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו:
(כד) ויסקחו וישלכו אתו הברך והבור רק אין בו מים:
(כה) וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם ויראו והנה ארחת וישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרימה:
(כו) ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו:
(כז) לכו ונמכרנו לישמעאלים ונדנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא וישמענו אחיו:
(כח) ויעברו אנשים מדגנים סחרים וישכחו ויעלו את יוסף מן הבור וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים פסו ויביאו את יוסף מצרימה:
(כט) וישב ראובן אל הבור והנה אין יוסף בבור ויקרע את בגדיו:
(ל) וישב אל אחיו ויאמר היד איננו ואני אנה אני בא:
(לא) ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם:
(לב) וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנד הוא אם לא:
(לג) ויכירה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלתהו טרף טרף יוסף:
(לד) ויקרע יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים:
(לה) ויקמו כל בניו וכל בנתיו לנחמו ויקמאו להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאלה ויבך אתו אביו:
(לו) והמדנים מכרו אתו אל מצרים לפוטיפר סריס פרעה שר הטבחים: